

Anna Szczypińska

- przewodniczka po Ziemi Świętej, prowadzi własną firmę Anis Pol Travel w Izraelu
www.ziemiaswieta-polonia.pl

Gospoda Miłosiernego Samarytanina

Gospoda Miłosiernego Samarytanina to dzisiaj otwarte od 2009 r. muzeum mozaik z pobliskich kościołów bizantyjskich i starożytnych synagog. Jest to jedyne tak duże muzeum mozaik w Izraelu i jedno z trzech największych na świecie. Zebrane tutaj mozaiki były odrestaurowywane przez kilka lat. Część tylko odnowiono a część została zrekonstruowana metodą starożytną za pomocą piasku, wapienia i cementu.

Muzeum to usytuowano w miejscu, gdzie kiedyś była gospoda służąca przejeżdżającym lub przechodzącym tędy pielgrzymom. Gospoda ta była na drodze pomiędzy Jerozolimą a Jerychem w tzw. Maale Adumim, czyli Czerwonej Dolinie lub Czerwonym Forcie od koloru skał przy drodze leżącej na granicy ziem pokolenia Benjamina i Judy.

Gospodę tę, w czasach Bizancjum, łączono z przypowieścią Chrystusa o tym, że na drodze z Jerozolimy do Jerycha został napadnięty, okradziony i pobity pewien człowiek. Przechodził wówczas tamtędy kapłan Świątyni Jerozolimskiej, ale przeszedł obojętnie koło umierającego człowieka. Potem przeszedł Lewita (niższy rangą kapłan), który postąpił tak samo. Dopiero przechodzący obok Samarytanin zainteresował się ofiarą i zabrał umierającego do pobliskiej gospody, gdzie się nim zaopiekował, a potem zostawił pieniądze gospodarzowi, aby ten dalej doglądał cierpiącego. Jezus wykorzystał tutaj postać Samarytanina, aby pokazać, iż człowiek ten mimo, iż należący do ludzi wyklętych przez Żydów i traktowanych jak odmienicy (więcej o Samarytanach w artykule „Pascha u Samarytan”), wręcz nietykalni, pomógł napadniętemu Żydowi. Chrystus chciał nam przez to uzmysłowić, iż każdy, bez względu na pochodzenie czy kolor skóry, ani to jakim jest człowiekiem, zasługuje na naszą pomoc.

Wykopaliska w tym miejscu wskazują na zabudowania z czasów Bizancjum aż do Imperium Osmańskiego. W pobliżu znaleziono także twierdzę z czasów Krzyżowców, która miała strzec drogi z Jerozolimy do Jerycha. Była to zwłaszcza dla Chrześcijan bardzo ważna droga, gdyż prowadziła do Doliny Jordanu, gdzie w czasach Bi-

Replika jednego z kościołów

zancjum wybudowano wiele kościołów w miejscu chrztu Jezusa. Usytuowane w tym miejscu muzeum zawiera mozaiki, zwłaszcza podłogowe zebrane z ruin z pobliskiego Zachodniego Brzegu oraz ze Strefy Gazy.

Poza tym, odkopano tutaj ruiny pałacu Heroda z okresu I w p.n.e. oraz ruiny kościoła z czasów Bizancjum ok VI w n.e. i twierdzy Krzyżowców z XII w n.e. Twierdza Krzyżowców była potem jeszcze przez trzy wieki wykorzystywana przez Arabów jako

Sarkofag

khan dla pielgrzymów muzułmańskich podróżujących do pobliskiego Nebi Musa, meczetu, w którym, według wierzeń Arabów, jest pochowany Mojżesz. W czasach Turków Osmańskich w XIX w. wybudowali oni w tym miejscu swoją gospodę, którą następnie wykorzystywali Brytyjczycy podczas Mandatu Brytyjskiego a następnie Jordańczycy, gdy przejęli w 1948 r. Zachodni Brzeg Jordanu.

Obecne muzeum podzielone jest na dwie sekcje: mu-

zeum wewnętrzne oraz to na świeżym powietrzu wraz z ruinami bizantyjskiego kościoła. W pobliskiej jaskini można obejrzeć krótki film emitowany w j. angielskim.

Muzeum zewnętrzne zawiera takie mozaiki jak: podłoga krypty kościoła w Horvat Berachot (Khirbet Bureikut), podłoga z bizantyjskiego kościoła w Khirbet el-Letatin, mozaika z kościoła bizantyjskiego w Khirbet Huriya, mozaika podłogowa ołtarza i absydy kościoła w Khirbet Beit Sila, mozaika z bizantyjskiego klasztoru Deir Qal'a, którego ruiny znajdują się w zachodniej części Samarii, w pobliżu gminnej miejscowości Pedu'el, część mozaikowej podłogi z synagogi w Na'aran (Naarath) oraz kościoła w Shoam i synagogi w Gazie.

Poza tym są tutaj sarkofagi – rzymskie kamienne trumny znalezione w Sychem oraz Gwiazda Dawida znajdująca się na nadprożu, który został znaleziony w Tell es-SICAD, w miejscu między Jerychem i Damiyeh.

Muzeum wewnętrzne zawiera takie ekspozycje jak: mozaika z synagogi w Jerycho, aramejski napis z Synagogi w Naran, hebrajski napis z synagogi w Susiyya, na południowych wzgórzach Hebron; postać Dawida grającego na harfie, z napisem w języku hebrajskim „Dawid” z synagogi w Gazie, aramejski napis z synagogi przy Esztemoa ok 15 km na południe od Hebronu, aramejski napis z synagogi Samarytanina w Szaalvim datowany na 4 w n.e., mozaika podłogowa z synagogi Samarytanina w el-Khirbet datowana na 4 w n.e., mozaika podłogowa z tejże synagogi oraz grecki napis z wczesnego kościoła w Szilo datowany na 380-420 n.e. (Shiloh to miejscem biblijne, które było stolicą religijną w okresie sędziów. Jest

położone na północ od Beit-El w centrum Samarii).

Poza tym w muzeum wewnętrznym można zobaczyć ambonę oraz relikwiarz z bizantyjskiego kościoła św. Theodorosa w Beit Sila. Kościół ten, z końca V w n.e. służył pielgrzymom na drodze z Lod (Lydda) do Jerozolimy.

Jest tu też nagrobek Pawła, opata klasztoru Martyriusa w pobliskim mieście Ma'ale Adummim. Opat Paweł kierował budową klasztoru

w okresie, kiedy Martyrius służył jako patriarcha Jerozolimy (478-486). Wystawa zawiera też jeden z marmurowych stolików z kuchni klasztoru Martyriusa, w tym naczynia ceramiczne znalezione podczas wykopalisk w refektarzu.

Całość robi ogromne wrażenie, a pielgrzymi mogą też skorzystać z ruin kościoła, aby odprawić tutaj mszę, gdzie w środku wystawione są dla nich ławki.

Mozaika

KONCERT

Rock historyczno-patriotyczny

FORTECA

niedziela, 8 września 2019 r.
godz. 18.00, Piski Dom Kultury

Wstęp wolny (liczba miejsc ograniczona)

Jerzy Malecki
Poseł na Sejm RP

Mariola
Mierkowska

Stowarzyszenie
Przyjaciół
Starego Ogólniaka

